

Tłumaczenie poświadczane z języka angielskiego

Tłumaczenie dokumentu elektronicznego niesygnowanego sporządzonego na 9 stronach. Strony są numerowane. Tłumaczenie jest zgodne z dokumentem źródłowym i jest wykonane z oryginału elektronicznego.

[strona 1 z 9]

Wniosek PSE S.A. o odstępstwo od obowiązku wprowadzenia minimalnego marginesu dostępnego dla obrotu międzystrefowego

zgodnie z art. 16 ust. 9 rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i
Rady (UE) 2019/943 z dnia 5 czerwca 2019 r. w sprawie rynku
wewnętrznego energii elektrycznej (wersja przekształcona)

9 listopada 2023 r.

[strona 2 z 9]

1. Motywy

- (1) Artykuł 16 ust. 8 rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2019/943 z dnia 5 czerwca 2019 r. w sprawie rynku wewnętrznego energii elektrycznej (dalej „rozporządzenie 2019/943”) stanowi, że operatorzy systemów przesyłowych (dalej „OSP”) nie mogą ograniczać wielkości zdolności połączeń wzajemnych, która ma być udostępniona uczestnikom rynku, w celu zaradzenia ograniczeniom przesyłowemu w ramach ich własnego obszaru rynkowego lub jako sposób zarządzania przepływami wynikającymi z transakcji zawieranych wewnątrz obszarów rynkowych. Ten sam artykuł określa również, że wymóg ten uznaje się za spełniony, jeżeli dla obrotu międzystrefowego osiągnięty zostanie minimalny poziom dostępnej zdolności przesyłowej. Poziom ten (dalej „wymóg CEP 70%”) ustala się na 70% zdolności wewnętrznych i międzystrefowych krytycznych elementów sieci, z

zachowaniem granic bezpieczeństwa pracy systemu (dalej „CNE”), z uwzględnieniem zdarzeń losowych (dalej „CNEC”).

- (2) Artykuł 16 ust. 4 rozporządzenia 2019/943 stanowi, że zakupy przeciwne i redysponowanie, w tym redysponowanie transgraniczne, mają być wykorzystywane do spełnienia wymogu CEP 70%. Artykuł ten stanowi, że stosowanie transgranicznych działań zaradczych jest uzależnione od wdrożenia metody podziału kosztów redysponowania i zakupów przeciwnych. Metoda ta nie jest jednak jeszcze wdrożona w regionach wyznaczania zdolności przesyłowych, do których należą PSE S.A., jak opisano w pkt (10) poniżej.
- (3) Wymóg CEP 70% dotyczący oferowania minimalnej międzyobszarowej zdolności przesyłowej obowiązuje od 1 stycznia 2020 r. Środki przejściowe, tj. plany działania na podstawie art. 15 rozporządzenia 2019/943 lub odstępstwa na podstawie art. 16 ust. 9 tego rozporządzenia, pozwalają na stopniowe osiąganie zdolności minimalnej.
- (4) Artykuł 14 ust. 7 rozporządzenia 2019/943 stanowi, że w przypadku zidentyfikowania ograniczeń strukturalnych w sprawozdaniu zgodnie z ust. 2 niniejszego artykułu lub w przeglądzie obszarów rynkowych zgodnie z niniejszym artykułem lub przez przynajmniej jednego operatora systemu przesyłowego w swoich obszarach regulacyjnych w sprawozdaniu zatwierdzonym przez właściwy organ regulacyjny państwo członkowskie ze stwierdzonymi ograniczeniami strukturalnymi, we współpracy z operatorami systemów przesyłowych, podejmuje decyzję, w terminie sześciu miesięcy od otrzymania sprawozdania, o przygotowaniu krajowego lub międzynarodowego planu działania zgodnie z art. 15 lub o dokonaniu przeglądu i zmiany konfiguracji swoich obszarów rynkowych.
- (5) Artykuł 15 rozporządzenia 2019/943 stanowi, że po przyjęciu decyzji na podstawie art. 14 ust. 7 państwo członkowskie ze stwierdzonymi strukturalnymi ograniczeniami przesyłowymi opracowuje plan działania we współpracy ze swoim organem regulacyjnym. Plan ten zawiera konkretny harmonogram przyjmowania środków mających na celu zmniejszenie strukturalnych ograniczeń przesyłowych. Niezależnie od wymiernych postępów w realizacji planu działania państwa członkowskie zapewniają, aby bez uszczerbku dla odstępstw przyznanych na mocy art. 16 ust. 9 lub przypadków odejścia od skoordynowanych działań na mocy art. 16 ust. 3, zdolność do obrotu międzystrefowego była corocznie zwiększana do momentu osiągnięcia minimalnej zdolności przewidzianej w art. 16 ust. 8.
- (6) Powyższy przepis wymaga również, aby minimalna zdolność przesyłowa zgodnie z art. 16 ust. 8 została osiągnięta do dnia 31 grudnia 2025 r. oraz aby coroczne wzrosty zostały osiągnięte za pomocą trajektorii liniowej.
- (7) Artykuł 15 stanowi, że decyzja w sprawie opracowania i wdrożenia planu działania należy do państwa członkowskiego. Polskie władze decyzją z dnia 17 grudnia 2019 r. przyjęły plan działania do wdrożenia.
- (8) Artykuł 16 ust. 9 rozporządzenia 2019/943 stanowi, że na wniosek operatorów systemów przesyłowych z regionu wyznaczania zdolności przesyłowych odpowiednie organy regulacyjne mogą przyznać odstępstwo od wymogu CEP 70% z przewidywalnych przyczyn, jeżeli jest to konieczne do utrzymania bezpieczeństwa operacyjnego. *[zdanie kontynuowane na stronie następczej]*

Odstępstwo przyznaje się każdorazowo na okres nieprzekraczający roku lub, o ile zakres odstępowstwa znacznie zmniejszy się po pierwszym roku, do maksymalnie dwóch lat. Zakres takich odstępowstw jest bezwzględnie ograniczony do tego, co jest konieczne do utrzymania bezpieczeństwa operacyjnego, a w ramach takich odstępowstw unika się dyskryminacji między wymianami wewnątrzstrefowymi i międzystrefowymi.

- (9) Liniowa trajektoria zwiększania wymaganych minimalnych zdolności przesyłowych po przyjęciu planu działania zgodnie z art. 15 ust. 2 ma na celu uzyskanie poziomów zdolności przesyłowych określonych w art. 16 ust. 8. Artykuł ten określa minimalne poziomy zdolności przesyłowych wynoszące 70%, bez uszczerbku dla stosowania odstępowstw przewidzianych w ust. 3 i 9 tego artykułu oraz dla stosowania art. 15 ust. 2. W związku z tym obowiązek zachowania trajektorii liniowej podczas zwiększania wymaganych minimalnych zdolności przesyłowych pozostaje bez uszczerbku dla stosowania odstępowstw.
- (10) Rozporządzenie Komisji (UE) 2015/1222 z dnia 24 lipca 2015 r. ustanawiające wytyczne dotyczące alokacji zdolności przesyłowych i zarządzania ograniczeniami przesyłowymi¹ (dalej „CACM”) oraz rozporządzenie Komisji (UE) 2017/1485 z dnia 2 sierpnia 2017 r. ustanawiające wytyczne dotyczące pracy systemu przesyłowego energii elektrycznej² (dalej „SOGL”) nakładają na OSP obowiązek dostarczania metod kluczowych dla zarządzania przepływami w sieci elektroenergetycznej poprzez skoordynowane wyznaczanie zdolności przesyłowych i skoordynowane stosowanie działań zaradczych. Te kluczowe metody i harmonogram ich wdrażania są następujące:
- a. Metoda wyznaczania zdolności przesyłowych dla regionu wyznaczania zdolności przesyłowych Core, o której mowa w art. 21 rozporządzenia CACM (dalej „Core CCM”), ustanowiona decyzją nr 02/2019 Agencji ds. Współpracy Organów Regulacji Energetyki (dalej „ACER”) z dnia 21 lutego 2019 r. Metoda Core CCM została wdrożona poprzez wprowadzenie jednolitego łączenia rynków dnia następnego w oparciu o przepływy w regionie wyznaczania zdolności przesyłowych Core (dalej „Core CCR”) w dniu 8 czerwca 2022 r.
 - b. Metoda koordynacji bezpieczeństwa pracy, o której mowa w art. 76 rozporządzenia SOGL, ustanowiona decyzją ACER nr 33/2020 z dnia 4 grudnia 2020 r. (dalej „metoda Core ROSC”). Regionalny plan wdrożenia metody Core ROSC wskazuje, że proces ten nie będzie działać w 2024 roku.
 - c. Metoda koordynowanego redysponowania i koordynowanych zakupów przeciwnych, o której mowa w art. 35 rozporządzenia CACM, ustanowiona decyzją ACER nr 35/2020 z dnia 4 grudnia 2020 r. (dalej „metoda Core RD&CT”). Harmonogram wdrożenia metody Core RD&CT jest identyczny z harmonogramem metody Core ROSC, jak określono w art. 37 metody Core RD&CT.
 - d. Metoda podziału kosztów redysponowania i zakupów przeciwnych, o której mowa w art. 74 rozporządzenia CACM, ustanowiona decyzją ACER nr 30/2020 z dnia 30 listopada 2020 r. (dalej „metoda Core RD&CTCS”). Zgodnie z art. 13 metody RD&CTCS ma ona zostać wdrożona w terminie, w którym wdrożone zostaną metody Core ROSC i Core RD&CT.

Należy jednak zauważyć, że decyzje ustanawiające metodę Core RD&CTCS oraz metodę Core ROSC zostały zaskarżone przez kilku uczestników do Izby Odwoławczej ACER, a kolejne decyzje Izby Odwoławczej są przedmiotem toczącego się postępowania sądowego³. *[zdanie kontynuowane na stronie następnej]*

¹ Zmienione rozporządzeniem wykonawczym Komisji (UE) 2021/280 z dnia 22 lutego 2021 r. zmieniającym rozporządzenia (UE) 2015/1222, (UE) 2016/1719, (UE) 2017/2195 i (UE) 2017/1485 w celu dostosowania ich do rozporządzenia (UE) 2019/943, Dz. U. L 62 z 23.02.2021 r., str. 24-40.

² Zmienione rozporządzeniem wykonawczym Komisji (UE) 2021/280 z dnia 22 lutego 2021 r. zmieniającym rozporządzenia (UE) 2015/1222, (UE) 2016/1719, (UE) 2017/2195 i (UE) 2017/1485 w celu dostosowania ich do rozporządzenia (UE) 2019/943, Dz. U. L 62 z 23.02.2021 r., str. 24-40.

[strona 4 z 9]

W związku z tym na terminy realizacji może ostatecznie wpłynąć wynik postępowania sądowego.

- (11) Zdolność do spełnienia obowiązków w zakresie minimalnych międzyobszarowych zdolności przesyłowych nadal zależy od przepływów kołowych przez polską sieć, które są poza kontrolą polskiego OSP.

Poziom przepływów kołowych w polskiej sieci i związane z tym niepewności mogą przekraczać maksymalny poziom przewidziany w art. 16 ust. 8 rozporządzenia 2019/943, gdzie do 30% obciążalności termicznej można zarezerwować dla przepływów kołowych, przepływów wewnętrznych i marginesów niezawodności (FRM).

W trakcie wyznaczania zdolności przesyłowych w oparciu o przepływy w regionie Core, PSE S.A. obserwują, że poziomy przepływów kołowych na polskich CNEC bardzo często przekraczają 60% granic bezpieczeństwa pracy systemu określonych przez maksymalne dopuszczalne obciążenie CNEC (F_{max}).

Dlatego oczywistym jest, że przepływy kołowe i związane z nimi niepewności mogą, i faktycznie bardzo często przekraczają poziom przewidziany w art. 16 ust. 8 rozporządzenia 2019/943, grożąc naruszeniem granic bezpieczeństwa pracy systemu. Dopóki metody określone w art. 35 i 74 rozporządzenia CACM oraz w art. 76 rozporządzenia SOGL nie zostaną wdrożone zgodnie z terminami opisanymi w motywie 10, brak niezbędnej koordynacji działań zaradczych może prowadzić do przepływów kołowych i związanych z nimi niepewności przekraczających powyższy poziom, grożąc naruszeniem granic bezpieczeństwa pracy systemu. Na dzień składania niniejszego wniosku powyższe metody są w trakcie przyjmowania do stosowania lub nie zostały jeszcze wdrożone. Ponadto wpływ przepływów kołowych może zostać zmniejszony poprzez odpowiednią konfigurację obszarów rynkowych. Proces przeglądu obszarów rynkowych przebiega zgodnie z wymogami art. 14 rozporządzenia 2019/943, a wyników przeglądu oczekuje się, w roku 2024.

- (12) Planowane i nieplanowane wyłączenia linii przesyłowych wpływają na poziom zdolności przesyłowych, które można bezpiecznie oferować na rynku. W niektórych przypadkach, w szczególności, ale nie tylko, gdy do przeprowadzenia niezbędnych prac w zakresie rozbudowy lub modernizacji sieci wymagane są dłuższe wyłączenia, istnieje ryzyko, że obowiązkowe minimalne zdolności przesyłowe takie jak wymóg CEP 70% nie zostałyby osiągnięte przy jednoczesnym zapewnieniu bezpieczeństwa pracy sieci. Powyższy problem ma jednak charakter ogólny, co oznacza, że nie można go wyeliminować bez znacznej rozbudowy sieci przesyłowej wykraczającej poza zakres uzasadnionych potrzeb użytkowników sieci, którzy ponoszą koszty takiej rozbudowy sieci. Biorąc powyższe pod uwagę, najlepiej rozwiązywać ten problem w procesie wyznaczania zdolności przesyłowych i monitorowania zgodności z

wymogami, gdzie takie przypadki wyłączeń elementów sieci przesyłowej wpływających na zdolność do spełnienia wymogu CEP 70% powinny być realizowane pod kontrolą właściwych organów regulacyjnych i nie powinny być traktowane jako niezgodność z art. 16 ust. 8.

- (13) Niniejszy wniosek jest zgodny z wymogami art. 16 ust. 9 rozporządzenia 2019/943 w następujący sposób:
- a. Podstawy wnioskowania o odstępstwo, opisane w motywie 11 preambuły powyżej, są możliwe do przewidzenia na podstawie doświadczenia OSP i w świetle dostępnych danych;
 - b. Wnioskowane odstępstwo jest wymagane do zachowania bezpieczeństwa pracy sieci, zwłaszcza ze względu na brak wdrożonych regionalnych procesów wspierających PSE S.A. w zapewnianiu bezpieczeństwa pracy sieci;
 - c. Zakres niniejszego wniosku o odstępstwo jest ściśle ograniczony do tego, co jest konieczne, czyli odpowiednio:

³ Sprawy T-446/21, T-472/21, T-476/21, T-482/21, T-483/21, T-484/21, T-485/21.

[strona 5 z 9]

- i. Margines przepływów kołowych umożliwiający skuteczne uwzględnienie przewidywanych przepływów kołowych w okresie przejściowym do czasu wdrożenia odpowiednich regionalnych procesów wspomagających;
 - ii. Zasięg geograficzny jest ograniczony, ponieważ wniosek o odstępstwo składany jest jedynie w odniesieniu do krytycznych elementów sieci, granic lub profilu technicznego, dla których dany problem ma określony wpływ.
 - d. Odstępstwo pozwala uniknąć dyskryminacji między wymianą wewnętrzną i międzystrefową, ponieważ margines przepływów kołowych ma zostać zwiększony wyłącznie ze względu na czynniki zewnętrzne i brak wystarczającej koordynacji regionalnej oraz nie wpłynie na uczestników rynku spoza polskiego obszaru regulacyjnego w inny sposób niż na polskich uczestników rynku. W kontekście powodów opisanych w motywie 11 preambuły powyżej należy dodać, że przepływy kołowe są wynikiem transakcji wewnątrzstrefowych w sąsiednich obszarach rynkowych oraz że polski OSP nie ma wpływu na takie transakcje.
- (14) W niniejszym wniosku przyjęto pewne wartości dla parametrów określających zakres odstępstwa. W celu właściwego odzwierciedlenia limitów bezpieczeństwa pracy sieci, a zarazem określenia możliwości zwiększenia międzyobszarowych zdolności przesyłowych w okresie stosowania niniejszego odstępstwa, PSE S.A. będą monitorować wpływ tych parametrów na międzyobszarowe zdolności przesyłowe i w razie potrzeby może dostosować te parametry w porozumieniu z polskim organem regulacyjnym, dążąc do zapewnienia maksymalizacji międzyobszarowych zdolności przesyłowych przy jednoczesnym zachowaniu bezpieczeństwa pracy sieci.
- (15) Wnioskowane odstępstwo pozostaje bez uszczerbku dla nadrzędnej zasady maksymalizacji międzyobszarowych zdolności przesyłowych dostępnych w obrocie handlowym z zastrzeżeniem utrzymania bezpieczeństwa pracy sieci, jak określono między innymi w motywie 27 preambuły i art. 16 ust. 4 rozporządzenia 2019/943. PSE S.A. przez cały czas

oferują uczestnikom rynku możliwie największe zdolności przesyłowe zgodne ze standardem bezpieczeństwa bezpiecznej pracy sieci. Oznacza to, że zdolności przesyłowe wynikające ze stosowania odstępstwa zgodnie z art. 16 ust. 9 należy uznać za oczekiwane zdolności minimalne, a nie maksymalne. Innymi słowy PSE S.A. skorzystają z odstępstwa jedynie w takich podstawowych okresach handlowych, w których oferowanie międzyobszarowych zdolności przesyłowych zgodnie z wymogiem CEP 70% stwarzałoby ryzyko naruszenia bezpieczeństwa systemu. Doświadczenie operacyjne w okresie od 2020 r. do daty złożenia niniejszego wniosku wykazało, że z wyjątkiem odstępstw niezbędnych do wdrożenia narzędzi informatycznych, potrzeba stosowania odstępstw była ograniczona (tzn. odstępstwa stosowane były wyłącznie dla wzajemnych połączeń synchronicznych przez łączny czas trwania 801 godzin (2,39% godzin w okresie 01.01.2020–31.10.2023)). W normalnych okolicznościach PSE S.A. były w stanie oferować międzyobszarowe zdolności przesyłowe przewidziane w trajektorii ustalonej w przyjętym przez Polskę planie działania. W związku z tym PSE S.A. oczekują oferowania coraz większych międzyobszarowych zdolności przesyłowych przewidzianych w trajektorii ustalonej w przyjętym przez Polskę planie działania również w roku 2024.

[strona 6 z 9]

PSE S.A. SKŁADAJĄ NASTĘPUJĄCY WNIOSEK O ODSZTĘPSTWO

Artykuł 1. Przedmiot i zakres stosowania

- (1) PSE S.A. składają niniejszy wniosek o odstępstwo w sprawie wdrożenia minimalnego marginesu dostępnego na potrzeby międzystrefowego obrotu handlowego zgodnie z art. 16 ust. 9 rozporządzenia 2019/943.
- (2) Wniosek o odstępstwo opiera się na jednym powodzie uzasadniającym odstąpienie od wymogu CEP 70%:
 - (i) przepływy kołowe powyżej dopuszczalnego poziomu, zgodnie z art. 2.
- (3) Minimalny margines dostępny na potrzeby międzystrefowego obrotu handlowego określony w wymogu CEP 70% lub w niniejszym wniosku o odstępstwo zostanie osiągnięty w maksymalnym możliwym zakresie, o ile zagwarantowane zostanie bezpieczeństwo pracy sieci. Odstępstwa będą zgłaszane krajowemu organowi regulacyjnemu wraz z uzasadnieniem, dlaczego odstępstwo było wymagane do zagwarantowania bezpieczeństwa pracy sieci.
- (4) W niniejszym wniosku o odstępstwo stosuje się definicje rozporządzenia 2019/943, CACM, SOGL i Core CCM, a także użyte w rekomendacji Europejskiej Agencji ds. Współpracy Organów Regulacji Energetyki (ACER) nr 01/2019 z dnia 8 sierpnia 2019 r. w sprawie wdrożenia minimalnego marginesu dostępnego na potrzeby międzystrefowego obrotu handlowego zgodnie z art. 16 ust. 8 rozporządzenia 2019/943 (zwaną dalej „Rekomendacją ACER nr 01/2019”), w szczególności:
 - a. „CC MTU” (ang. capacity calculation market time unit) oznacza podstawowy okres handlowy wyznaczania zdolności przesyłowych, równy DA CC MTU (podstawowy okres handlowy wyznaczania zdolności przesyłowych dnia następnego) lub ID CC MTU (podstawowy okres handlowy wyznaczania zdolności przesyłowych dnia bieżącego);

- b. „CGM” (ang. common grid model) oznacza wspólny model sieci określony w art. 2 ust. 2 CACM i oznacza CGM ustanowiony dla rozpatrywanego procesu wyznaczania zdolności przesyłowych dla MTU CC zgodnie z metodyką wspólnego modelu sieci zgodnie z art. 17 rozporządzenia CACM;
 - c. „podejście oparte na przepływach” (FBA, ang. flow-based approach) oznacza metodę wyznaczania zdolności przesyłowych określoną w art. 2 ust. 9 rozporządzenia CACM;
 - d. „MACZT” (ang. margin available for cross-zonal trade) oznacza margines na potrzeby międzystrefowego obrotu handlowego, tj. część zdolności przesyłowych CNEC dostępnych na potrzeby międzystrefowego obrotu handlowego;
 - e. „FRM” oznacza margines niezawodności określony w art. 2 ust. 14 rozporządzenia CACM;
- (5) Odstępstwa opisane w niniejszym wniosku mają zastosowanie niezależnie od decyzji państwa członkowskiego dotyczących wymogu CEP 70%.

Artykuł 2. Odstępstwo wynikające z przepływów kołowych

- (1) Zastosowanie odstępstw ze względu na przepływy kołowe powyżej dopuszczalnego poziomu pociąga za sobą konieczność ustanowienia progu dopuszczalnego poziomu przepływów kołowych.
- (2) Potrzeba ustanowienia takiego progu przepływów kołowych wynika z art. 16 ust. 8 rozporządzenia 2019/943, który określa 30% marginesu jako limit, który można wykorzystać na potrzeby przepływów kołowych, przepływów wewnętrznych i marginesu niezawodności, jak również z art. 16 ust. 13 rozporządzenia 2019/943, w którym określono, że przepływy kołowe przekraczające próg dopuszczalnego poziomu uznaje się za podlegające obowiązkowi pokrycia kosztów działań zaradczych niezbędnych do zarządzania ograniczeniami przesyłowymi, do których się przyczyniają.

[strona 7 z 9]

- (3) Artykuł 16 ust. 8 rozporządzenia 2019/943 stanowi, że przepływy kołowe stanowią część pozostałych 30% wraz z marginesami niezawodności i przepływami wewnętrznymi. Margines niezawodności w postaci FRM jest określany w Core CCM jako 10% obciążalności termicznej CNEC lub inna wartość, która zostanie wyznaczona na podstawie Core CCM.
- (4) Oznacza to, że maksymalny dopuszczalny poziom przepływów kołowych jest następujący:
 - a. W przypadku międzystrefowych CNEC maksymalny dopuszczalny poziom przepływów kołowych wynosi:

$$LF_{\text{accept}} [\%] = 100\% - MACZT_{\text{min initial}} [\%] - FRM_{[\%]}$$

- b. W przypadku wewnętrznych CNEC maksymalny dopuszczalny poziom przepływów kołowych uwzględnia również istnienie przepływów wewnętrznych. Ponieważ linie wewnętrzne mają być głównie wykorzystywane na potrzeby przepływów

wewnętrznych, maksymalny dopuszczalny poziom przepływów kołowych wynosi:

$$LF_{accept} [\%] = \frac{1}{10} (100\% - MACZT_{min\ initial} [\%] - FRM_{[\%]})$$

gdzie:

$LF_{accept} [\%]$ to maksymalny dopuszczalny poziom przepływów kołowych na CNEC;

$MACZT_{min\ initial} [\%]$ to część zdolności CNEC wyrażona jako wartość procentowa F_{max} , równa 70% w przypadku pełnego zastosowania wymogu CEP 70% lub poziomu zdolności przesyłowych określony w trajektorii liniowej zgodnie z polskim planem działania;

F_{max} to obciążalność termiczna CNEC przy zachowaniu granic bezpieczeństwa pracy sieci;

$FRM_{[\%]}$ to margines niezawodności zarezerwowany na każdym CNEC.

- (5) Przewidywany poziom przepływów kołowych, obliczony w modelu CGM wykorzystywanym w regionalnym procesie wyznaczania zdolności przesyłowych, wpłynie na obciążenie CNEC, a w konsekwencji na zdolności przesyłowe dostępne dla wymiany międzystrefowej. Obliczony przepływ kołowy na CNEC ($LF_{calc} [\%]$) jest określany w następujący sposób:

- a. W przypadku międzystrefowych CNEC, ponieważ nie występują przepływy wewnętrzne, obliczony przepływ kołowy ($LF_{calc} [\%]$) jest równy $F_{0,all}$ (wyrażony jako procent F_{max}), który jest przepływem na CNEC w sytuacji bez jakiegokolwiek wymiany handlowej między obszarami rynkowymi, jak określono w art. 17 Core CCM:

$$F_{0,all} = F_{ref} - \overline{PTDF_{all} NP_{ref,all}}$$

gdzie:

$F_{0,all}$ to całkowity przepływ na CNEC w sytuacji bez wymiany handlowej między obszarami rynkowymi;

F_{ref} jest przepływem na CNEC w CGM (z wymianami handlowymi);

$PTDF_{all}$ to macierz współczynników rozdziału mocy, która zawiera wszystkie obszary rynkowe i wszystkie CNEC;

$\overline{NP_{ref,all}}$ jest całkowitą pozycją netto na obszar rynkowy zawartą w CGM

[strona 8 z 9]

- b. Na wewnętrznych CNEC istnieją zarówno przepływy kołowe, jak i przepływy wewnętrzne, a zatem do określenia przepływów kołowych wymagana jest dekompozycja przepływu. Metoda dekompozycji Power Flow Colouring (PFC)⁴

(oparta na zasadzie perfekcyjnego miksera i zgodna z europejskim modelem rynku strefowego) zostanie wykorzystana w celu umożliwienia pełnego podziału przepływu mocy na każdym CNEC.

(6) Gdy obliczone przepływy kołowe przekraczają poziom maksymalnych dopuszczalnych przepływów kołowych, $MACZT_{min} [\%]$ musi zostać zmodyfikowany w następujący sposób:

- a. W przypadku wdrożenia zasad dotyczących zakupów przeciwnych i redysponowania na podstawie art. 35 i 74 rozporządzenia CACM oraz art. 76 SOGL, pozwalających na odpowiednią koordynację w celu zapewnienia bezpieczeństwa pracy sieci, w stopniu, w jakim umożliwia to dostępność działań zaradczych w procesie wyznaczania zdolności przesyłowych, zdolności przesyłowe na polskich CNEC będą spełniały minimalny próg zdolności przesyłowych wynikający z wymogu CEP 70% lub z trajektorii liniowej zgodnie z polskim planem działania.
- b. W przypadku braku wdrożenia wspomnianych zasad dotyczących zakupów przeciwnych i redysponowania zdolności przesyłowe na polskich CNEC zostaną odpowiednio zmodyfikowane w celu odzwierciedlenia braku możliwości ograniczenia przez PSE S.A. tych przepływów kołowych, które znajdują się poza ich kontrolą. Oznacza to, że w podstawowych okresach handlowych o takich warunkach przepływu mocy zdolności przesyłowe na polskich CNEC nie będą spełniały minimalnych progów zdolności przesyłowych wynikających z wymogu CEP 70% lub z trajektorii liniowej zgodnie z polskim planem działania, co jest przedmiotem niniejszego odstępstwa. Zatem minimalny margines na potrzeby międzystrefowego obrotu handlowego wyrażony jako procent F_{max} na polskich CNEC wynosi:

$$MACZT_{min} [\%] = MACZT_{min\ initial} [\%] - \max(0; LF_{calc} [\%] - LF_{accept} [\%])$$

gdzie:

$MACZT_{min} [\%]$	to margines na potrzeby międzystrefowego obrotu handlowego wyrażony jako procent F_{max} na polskich CNEC;
$MACZT_{min\ initial} [\%]$	to część zdolności CNEC wyrażona jako wartość procentowa F_{max} , równa 70% w przypadku pełnego zastosowania wymogu CEP 70% lub poziom zdolności określony w trajektorii liniowej zgodnie z polskim planem działania;
$LF_{calc} [\%]$	jest przewidywanym przepływem kołowym obliczonym dla CNEC w modelu CGM stosowanym do obliczania zdolności zgodnie z ust. 5.
$LF_{accept} [\%]$	to maksymalny dopuszczalny poziom przepływów kołowych na CNEC;

(7) Z powyższych powodów PSE S.A. wnioskuje o odstępstwo ograniczone czasowo na okres 1 roku (od 1 stycznia 2024 r.), pozwalające na zastosowanie wyższego marginesu przepływów kołowych niż maksymalny limit dla sumy przepływów kołowych, przepływów wewnętrznych i marginesu niezawodności, zgodnie z art. 16 ust. 8 rozporządzenia 2019/943. W okresie obowiązywania tego ograniczonego czasowo odstępstwa opisanego w Artykule 2 niniejszego wniosku i z zastrzeżeniem ustępów 4 i 5 powyżej, minimalny margines dostępny dla międzystrefowego obrotu handlowego na polskich CNEC ($MACZT_{min} [\%]$) ustala się zgodnie z

ustępem 6 powyżej.

⁴ Dusan Vlasisavljevic i in., „Power Flow Colouring: A Novel Power Flow Tracing Methodology Tailored for the European Zonal Electricity Market Design”, materiały z konferencji IEEE ISGT (Bukareszt, październik 2019 r.)

[strona 9 z 9]

Artykuł 3. Zakres i okres obowiązywania odstępstwa

- (1) Wniosek o odstępstwo ma zastosowanie do wszystkich polskich CNEC uwzględnionych w procesie wyznaczania zdolności przesyłowych dnia następnego Core w zakresie określonym w każdym odpowiednim artykule.
- (2) Odstępstwo jest wnioskowane na okres 1 roku (od 1 stycznia 2024 r.) i ma zastosowanie do wszystkich polskich CNEC należących do Core CCR. Ponieważ jednak są to powtarzające się problemy, wniosek ten może zostać złożony ponownie pod koniec rocznego okresu na następny maksymalny okres dozwolony zgodnie z rozporządzeniem 2019/943.
- (3) Pod warunkiem zatwierdzenia przez organ regulacyjny, zakładane wartości maksymalnego poziomu przepływów kołowych na wewnętrznych CNEC określony w art. 2 ust. 4 lit. b niniejszego wniosku mogą ulec zmianie w celu odpowiedniego odzwierciedlenia granic bezpieczeństwa pracy sieci i jednoczesnego ustalenia możliwości zwiększenia międzyobszarowych zdolności przesyłowych w okresie, w którym stosuje się niniejszy wniosek o odstępstwo.
- (4) Odstępstwo to nie wyłącza możliwości, że w niektórych przypadkach, w szczególności lecz nie wyłącznie gdy do przeprowadzenia niezbędnych prac w zakresie rozbudowy lub modernizacji sieci wymagane są dłuższe wyłączenia, minimalne zdolności przesyłowe, wynikające choćby z wymogu CEP 70%, nie mogą zostać osiągnięte bez naruszenia granic bezpieczeństwa pracy sieci. Takie przypadki wyłączeń elementów sieci przesyłowej, które mają wpływ na zdolność do spełnienia wymogu CEP 70%, powinny być zgłaszane odpowiedniemu organowi regulacyjnemu w ramach sprawozdania spełnienia wymogu CEP 70% i nie są traktowane jako niezgodność z art. 16 ust. 8 rozporządzenia 2019/943.

[koniec tłumaczenia]

Rep. 1630/2023

Ja, niżej podpisana Marta Anna van der Hoeven, tłumacz przysięgły języka angielskiego zarejestrowana w Ministerstwie Sprawiedliwości na oficjalnej liście tłumaczy przysięgłych pod numerem TP/6077/05 niniejszym potwierdzam, iż powyższy tekst jest wiernym tłumaczeniem dokumentu sporządzonego w języku angielskim.

Warszawa, 18 grudnia 2023 r.